

Niech żyje pokój i braterstwo między narodami!

WYDANIE A

Cena egzemplarza gr 15
łącznie z całkowitym
wynagrodzeniem sprzedawcy

ILUSTROWANY

Prenumerata poczt. zł 3,60
przez roznosiciela zł 3,90

KURIER POLSKI

Rok VI (1950)

Centrala telefoniczna IKP Bydgoszcz 33-41 i 33-42
Sekretariat Redakcji (tel. 19-07) przyjmuje codziennie
od godz. 10-12 (z wyjątkiem niedziel i świąt).

Wtorek, 21 listopada

Konto PKO nr VI-135. PKO IKP nr VI-140
Konto operacyjne nr 110-1574 w Narodowym Banku
Polskim Oddz. Bydgoszcz. Generałissimo Stalina

Nr 321 (1815)

Czwarty dzień obrad II Światowego Kongresu Pokoju

OCALIMY LUDZKOŚĆ przed niebezpieczeństwami nowych wojen zaborczych!

WARSZAWA (obsł. wł.) Obrady czwartego dnia II Światowego Kongresu Obrad Pokoju w Warszawie rozpoczęły się w terminie późniejszym niż zazwyczaj, gdyż znaczna część delegatów udała się w dniu tym, jako w dniu świątecznym, do świątyni swych wyznań na poranne nabożeństwa, zaś część uczestniczyła w spotkaniach z ludźmi pracy na terenie Warszawy oraz poza Warszawą.

Czwarty dzień obrad Kongresu zgaita p. Spurna, Hodinova (Czechosłowacja), która przewodniczyła posiedzeniu.

Urugwaj nie ulegnie imperialistom amerykańskim

Po odczytaniu komunikatów sekretarjata, jako pierwszy zabrał głos delegat Urugwaju — Feliks Dias.

Ruch obrony pokoju w Urugwaju choć jest ruchem młodym może poszczycić się już poważnymi osiągnięciami — mówi Feliks Dias. Rząd Urugwaju, który — jeden z pierwszych postanowił wysłać wojska na Koreę — zmuszony został przez swój naród do odstąpienia od tego zamiaru. Innym wielkim zwycięstwem urugwajskich obrońców pokoju jest uniesienie wieniec zawarcia z USA traktatu, który oddałby nasz kraj na pastwę imperializmu amerykańskiego.

Apel Sztokholmski podpisał w Urugwaju nie tylko wiele tysięcy robotników, chłopów i wszystkich prostych ludzi, lecz również wiele znanych osób, stości, jak sławny biolog — Clemente Esteban, malarze, profesorowie itd.

„Walka nasza o pokój rozszerza się codziennie. Ruch pokoju z dnia na dzień przybiera na sile. Dlatego też wierzymy, że w walce z podżegaczami wojennymi zwyciężymy” — kończy wśród spontanicznych oklasków Dias.

Naród algerski pragnie wolności i pokoju

Kolejnym mówcą jest przedstawiciel delegacji Algeru — Bouchama. Składa on oświadczenie, iż delegacja Algeru w całości popiera uchwały Biura Światowego Kongresu Pokoju. Jednocześnie prosi, by Kongres w obradach swych jak najszybciej uwzględnił problem ucisku kolonialnego, jeśli bowiem na świecie panno wać będzie nadal ucisk ludów kolonialnych — nie można skutecznie walczyć o pokój.

„Od 120 lat — mówi Bouchama — naród algerski znosi okrutny ucisk kolonizatorów. Pokonany ogniem i żelazem nasz naród nie pogodził się jednak ze swym losem. Długi szereg powstań znaczy etapy algerskiej walki narodowego ruchu oporu”.

Mówca rysuje następnie wstrząsający obraz ciężkiego losu i nędzy ludu algerskiego, uciskanego przez kolonizatorów. Język arabski uważany jest za język obcy. Szaleje w tym kraju afrykańskim niespotykany sadyzm imperialistów francuskich oparty na podłożu rasistowskim.

„Nadzieja na lepszą przyszłość naszego narodu — stwierdza Algeryczyk — jest wciąż rosnącą i potężniejący ruch postępowy na świecie. Ludność Algeru docenia niebezpieczeństwo wojny przy przygotowywanej przez imperialistów. Z kraju mego imperialiści pragną uczynić nie jedną wielką bazę wojenną. Lud Algeru jednak nie będzie sprzymierzeńcem tych, którzy ograniczają jego wolność.

Wśród niemilkących gorących oklasków Bouchama oświadcza, że walcząc o swe wyzwolenie — Algeryczycy wspierają ogólnoswiatową walkę o pokój. Bowiem nie będzie wojen — jeśli imperialiści nie będą mieli mięsa armatniego, którego dotąd dostarczają im pod przymusem gnębione i uciskane ludy kolonialne.

Charakteryzując rozwój ruchu pokoju wego w Algerze mówca przytacza przykłady bohaterskiej walki robotników i

chłopów, którzy odmawiają udziału w wojnie z Vietnamem. Dokerzy algerscy odmawiają lądowania i wylądowywania broni przeznaczonej do walki z Vietnamczykami.

W końcowej części swego przemówienia mówca w imieniu Algeru przedkłada Kongresowi wysunięte przez wszystkie partie i organizacje narodowe Algeru — propozycje zmierzające do zniesienia ucisku kolonialnego.

Kubańczyk Marinello zabiera głos

Delegat Kuby — Marinello — przekazał Kongresowi pozdrowienia od ludu kubańskiego, który poszczycić się może poważnym wkładem w walkę o pokój. Trzecia część dorosłej ludności wyspy podpisała już Apel Sztokholmski pomimo najsurowszych represji i szykan.

„II Kongres Obrad Pokoju — powiedział Marinello — będzie miał olbrzymie znaczenie dla zjednoczenia ludzkości w obronie pokoju. Kongres ten toczy się na ziemi Kościuski, Kopernika i Chopina. Zniszczone mury Warszawy są przestrożą dla ludzkości, a odbudowujące się domy stanowią przykład siły twórczej narodu pragnącego pokoju”.

Każdy kapłan i chrześcijanin ma obowiązek walczyć o pokój

Przewodniczący Międzynarodowego Komitetu Kapłanów Chrześcijańskich, członek delegacji czechosłowackiej, ksiądz J. Plojhar, zabierając głos, przypomina na wstępie o konferencji luhačovickiej, która odbyła się w lipcu br. w Czechosłowacji. W konferencji tej uczestniczyli przedstawiciele kościołów chrześcijańskich różnych narodów. Po raz pierwszy w historii przedstawiciele wszystkich kościołów chrześcijańskich spotkali się aby przystąpić do współpracy na szerszym i całkowicie nowych podstawach. Delegaci konferencji luhačovickiej wyrazili wolę wspólnej pracy u boku obrońców pokoju i budowniczych lepszego, nowego życia bez wojen, nędzy i cierpienia.

Konferencja zwróciła się do wszystkich chrześcijan świata z apelem, który m. in. nawołuje wszystkich chrześcijan: „W imię miłości chrześcijańskiej, łączcie siły Wasze z siłami wszystkich ludzi dobrej woli dla uratowania pokoju świata”.

„Kto zrozumiał ten prawdziwy chrześcijaństwo — mówi ks. Plojhar — staje pod sztandarem obrońców pokoju. Po dwóch wielkich wojnach, podczas których cierpiała cała ludzkość i miliony ludzi ginęły bądź na polach bitew, bądź w zapleczu, nie wolno nam pozwolić — podkreśla z siłą ks. Plojhar — aby w interesie kilku wyzyskiwaczy i wrogów ludzkości rozpętała się trzecia wojna światowa. Cień wojny, pa dający na cały świat, rozproszony być musi przez światło pokoju, które winno być niesione nie tylko przez każdego kapłana, ale przez każdego wiernego chrześcijanina.

Przez swe codzienne modły o pokój — stwierdza dalej ks. Plojhar — przez nawoływanie z ambon do udziałów w manifestacjach pokojowych, przez oddziaływanie osobiste, wreszcie przykładem własnego życia, kościoły chrześcijańskie, ich kapłani i wierni prowadzić będą nadal walkę o pokój, zadokumentują, że pragną budować nie tylko własne życie i życie

ojczyzny, lecz także spokojną przyszłość całego świata i szczęście całej ludzkości.

„Nie zabijaj!” to najważniejsze z przykazań

Serdecznie wita Kongres przedstawiciela zw. lekarzy francuskich, prof. Weille Halle — członka Francuskiej Akademii Medycznej. Podkreśla on swe wielkie uznanie dla obudowującej się ze zniszczeń wojennych Polski, a przede wszystkim Warszawy, po czym przedstawia Kongresowi tekst uchwalonej przez lekarzy francuskich 21 października br. rezolucji, w której mówi się, iż misją lekarzy jest ochrona zdrowia i życia obywateli oraz podkreśla zbyt małą ilość szpitali, sanatoriów i innych ośrodków zdrowia we Francji. Ilość ta wężą spada w związku ze wzrostem kredytów wojennych.

Rezolucja stwierdza następnie, że w rezultacie dwóch wojen światowych Francja stoi w obliczu zagłady w wypadku wybuchu trzeciej wojny oraz przypomina, iż Międzynarodowy Czerwony Krzyż wezwał ostatnio narody, aby wyrzekły się broni atomowej i wszelkiej innej broni masowego zniszczenia.

„Nie będziemy w spokoju oczekiwać — oświadcza prof. Weille Halle — aby nosze Czerwonego Krzyża przyniosły nam ofiary ludobójczego szaleństwa zawziętych imperialistów. Chcemy zastosować metodę prewencyjną, przyłączyć się zdecydowanie do tych wszystkich wierzących lub niewierzących, którzy przyjęli za swą doktrynę jedno z przykazań dekalogu: nie zabijaj!”.

Mowy delegatów Triestu i Indonezji

Przedstawiciel bojowników o pokój Triestu — Angelo Franza z oburzeniem piętnuje okupantów Triestu — szczególnie okupantów tytuńskich — którzy robią wszystko, aby zgnieść ruch pokojowy. W mieście znajduje się ok. 30 tys. uzbrojonych agentów — równocześnie jest wg oficjalnych danych 23 tys. bezrobotnych.

Delegat Indonezji, Badjargo, omawia walkę swego narodu przeciwko holenderskim i amerykańskim imperialistom. Stwierdza, że obecny rząd indonezyjski nie broni i nie popiera interesów narodu. Badjargo zapewnia w imieniu całej delegacji, że naród indonezyjski będzie kontynuował walkę o pokój i wzmoże wysiłki w celu osiągnięcia porozumienia między narodami.

Po przemówieniu przedstawiciela Indonezji, ogromna sala kongresowa rozbrzmiewa dźwiękami fanfar i werbli, przy których wchodzi na ogromną salę dzieci Warszawy. Nad szeregiem dzieci — niebieskie i białe — czerwone proporce, delegaci wstają z miejsc i serdecznie oklaskują małych gości Kongresu.

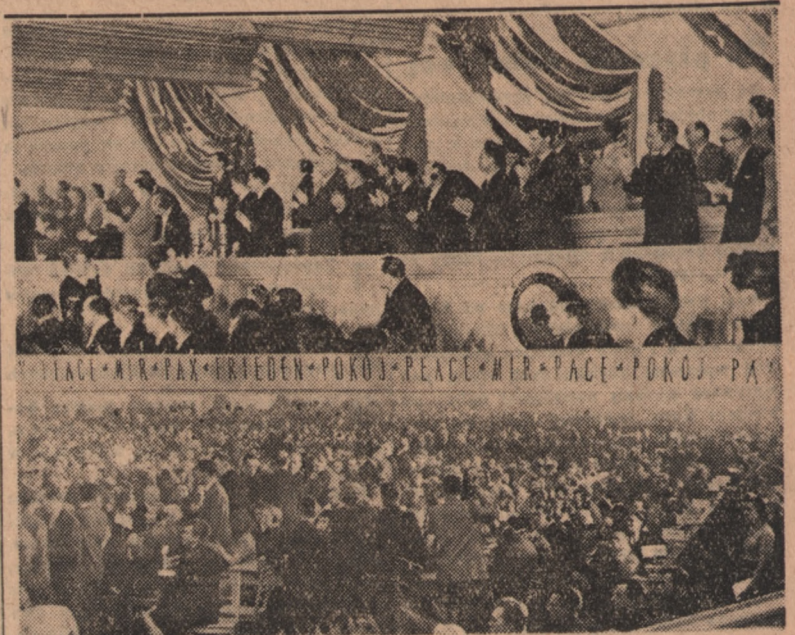
Mała Jola przemawia do Kongresu

Okłaski wzmagają się, gdy na trybunie Kongresu, na której trzeba ustawić krzesło dla mówczyni, pojawia się 11-letnia Jolanta Piątek ze Szkoły TPD nr 1 przy ul. Fetińskiego. Całą siłą swego dziecięcego głosu Jolanta mówi m. in.:

„Z całego serca witamy Kongres i przynosimy Wam gorące pozdrowienia od wszystkich polskich dzieci. Cieszymy się bardzo, że to w naszej Warszawie zebrał się obrońcy pokoju całego świata.

Wiemy, że walczyliście o to, żeby dzieci wszystkich krajów mogły się uczyć i ba-

c. d. str. 2

Oczy wszystkich ludzi miłujących pokój zwrócone są na stolicę Polski — Warszawę, gdzie w sali Domu Słowa Polskiego delegaci kilkudziesięciu narodów obradują nad utrwaleniem najwyższego dobra całej ludzkości jakim jest pokój. Na zdjęciu u góry: Prezydium Kongresu. U dołu: olbrzymia sala DSP z trudem mogła pomieścić tysiące delegatów z całego świata i zaproszonych gości. (Foto — Film Polski)

Migawki z Kongresu

Kongres kwitnie przyjaźnią

Warszawa, sala Kongresu Pokoju. Ciekawie jest obserwować, jak w miarę trwania Kongresu Pokoju sala obrad się ożywia, jak nabiera rumieńców. Nieznajomi z pierwszego dnia obrad stali się w drugim dniu dobrymi znajomymi, nawet przyjaciółmi. Zawieranie znajomości ludzi różnych ras i narodowości przybrało w tym czasie większe rozmiary i szybsze tempo, gdyby nie owe nieszczerne trudności językowe. Tu poznajemy nieocenioną wartość znajomości języków obcych. I tu, na tej najbardziej międzynarodowej sali, potwierdza się nie wiadomo po raz który trafność słowa Goethego: „Ile znasz języków, tyle razy jesteś człowiekiem!”.

Bardzo licznie na Kongresie reprezentowane jest duchowieństwo. Wyrażają się szczególnie swoim patriarchalnym wyglądem i długimi brodami metropolity i archimandrycy prawosławni. Dostojnie kroczą przez salę z wielkim złotym krzyżem na piersiach i laską pasterską metropolity Moldawii — Sebastian.

Wśród duchowieństwa rzymsko-katolickiego widzimy kilku prałatów i kanoników. Sutanny niższego duchowieństwa widać prawie przy każdym stole. Są kapłani katolicy z Włoch, Francji, Stanów Zjednoczonych, są i kapłani czechosłowaccy, wśród nich młody, o ascetycznym wyrazie twarzy zakonnik w habitach franciszkańskim. Liczne są oczywiście także sutanny księży polskich. Wielu z kapłanów-delegatów na Kongres Pokoju — to byli hitlerowscy więźniowie polityczni. Tak np. ks. Don Andrea Gaggero, proboszcz z portowej Genui, jeden z najbardziej fanatycznych bojowników pokoju we Włoszech, był więźniem w obozie koncentracyjnym w Mauthausen.

W skład wielu delegacji weszli duchowni protestancy. Nie wyróżniają się swoim ubiorem spośród reszty delegatów. Noszą bowiem cywilne ubrania. W jednej delegacji Stanów Zjednoczonych znajduje się aż 10 pastorałów obok 2 księży katolickich.

O tym, że Friedrich Luther jest pastorem w Rossleben, dowiadujemy się

dopiero w trakcie dłuższej, serdecznej rozmowy. I dodaje z dumą: „Jestem w prostej linii potomkiem wielkiego reformatora Marcina Luthra!”. Pastora Luthra na Kongres Pokoju wysłała ludność ewangelicka kraju Sachsen-Anhalt. Jest on bowiem gorliwym bojownikiem pokoju.

— Byłem nim już w czasie ostatniej wojny — oświadcza — i za to reżim hitlerowski przeniósł mnie z Wehrmachtu do jednego z najcięższych więzień niemieckich Torgau, gdzie siedziałem z wielu Polakami. Wyroki śmierci były tam na porządku dziennym.

Pastor Friedrich Luther z dumą nosi odznakę „VFN” (organizacja przyśladawanych przez hitleryzm). Nie pytany oświadczył, że jest wielkim zwolennikiem współpracy polsko-niemieckiej, a ostatnie umowy zawarte pomiędzy Polską i NRD uważa za najpiękniejszy wkład w dzieło pokoju.

Murzynka Clark z Kalifornii zdążyła już pozyskać sobie wszystkie serca. Jest jak żywe srebro. Wszystkie kamery filmowe skierowały się ku niej, gdy znalazła się w gronie młodych dziewcząt, przybyłych w strojach regionalnych ze wszystkich stron Polski. Gdy Feliks Manciewicz, przystojny chłopak wiejski z miechowskiego, poprosił p. Clark by została w Polsce, a będzie jej tu lepiej niż w Ameryce, uśmiechnęła się i z temperamentem o ucałowała.

Zymot delegatów kongresowych nie jest łatwy. Obrady absorbują wiele godzin, a w przerwach odbywa się szalency wyścig po autografy. Rekordzistką w udzielaniu autografów jest chyba pani p. Clark.

Wymiana pamiętek i odznak jest niemniej „groźną” namietnością kongresową. Im Kongres trwa dłużej, tym namietność ta staje się powszechniejsza.

Celuje w tym przyjemnym „sporcie” znośsza młodzież — i to w równej mierze młodzież wszystkich ras i narodowości.

Kazimierz Małycha

